ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juřičkové v právní věci žalobkyně: **T. H.**, zastoupené Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem, sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 12. 2021, č. j. MV-167471-6/SO-2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 4. 2022, č. j. 108 A 3/2022 - 55,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 4. 2022, č. j. 108 A 3/2022 - 55, **se ruší.**

II. Rozhodnutí žalované ze dne 16. 12. 2021, č. j. MV-167471-6/SO-2021, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši 17 650 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Vratislava Polky, advokáta.

IV. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 2. 9. 2021 zamítlo podle § 87e odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného

příslušníka občana Evropské unie na území České republiky a podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobkyni stanovilo lhůtu k vycestování z území České republiky. Dle závěru ministerstva se žalobkyně dopustila obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území účelovým uzavřením a manželství.

[2] Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti podala žalobkyně odvolání. Žalovaná rozhodnutím ze dne 16. 12. 2021 odvolání zamítla a rozhodnutí ministerstva potvrdila.

[3] Rozhodnutí žalované napadla žalobkyně žalobou.

[4] Krajský soud neshledal důvodnou námitku žalobkyně, že se nemohla seznámit se všemi podklady rozhodnutí. Zástupce žalobkyně nebyl zástupcem manžela žalobkyně, z tohoto titulu tedy nemohl být účasten výslechu manžela žalobkyně. Žalobkyně byla poučena o tom, že součástí podkladů je audiovizuální záznam výslechu na DVD a správní orgán nepořizuje kopie záznamu výslechu ani neposkytuje zařízení umožňující shlédnutí záznamu.

[5] Dále krajský soud uvedl, že správní orgán I. stupně shromáždil dostatečné množství důkazů k prokázání skutečnosti, že žalobkyně uzavřela manželství za jediným účelem, a to získání povolení k přechodnému pobytu. Nahlíženo zákonem o pobytu cizinců je možné spatřovat zájem státu toliko na sloučení takových manželství, která plní funkci při řádné výchově dětí a vzájemné podpoře a pomoci ve smyslu § 655 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Manželství žalobkyně a jejího manžela však dle krajského soudu nesplňuje ani jeden znak funkčního manželství. Krajský soud rovněž vyhodnotil, že žalovaná pečlivě uvážila veškerá hlediska k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí vůči žalobkyni i jejím rodinným příslušníkům. Tvrzený vážný zásah do rodinného a soukromého života žalobkyně krajský soud neshledal.

II. Kasační stížnost

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatelka především zopakovala své žalobní námitky. Žalovaná dle žalobkyně zásadním způsobem porušila povinnosti odvolacího orgánu, rozhodnutí žalované je v rozporu s § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a dále též v rozporu s § 2 odst. 3, 4 a § 3 správního řádu. Rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné a nepřiměřené. Stěžovatelka zopakovala, že jí byla upřena procesní práva, neboť jí bylo znemožněno řádně se seznámit s podklady řízení.

[8] Se závěrem žalované a krajského soudu, že její manželství bylo uzavřeno účelově, stěžovatelka nesouhlasila. Pro závěr o obcházení zákona s cílem získat povolení k pobytu správní orgán nedisponuje žádným podkladem, o který by tento závěr mohl opřít. Stěžovatelka uvedla, že její vztah s manželem je naprosto reálný a je konzumován, skutečnost, že je manžel příliš pracovně vytížen, na tom nemůže nic změnit. Z provedeného dokazování nevyplývá, že manželé nežijí společně na hlášené adrese, nevedou společnou domácnost či společně nehospodaří. Tyto závěry správní orgány dovodily v neprospěch stěžovatelky, nedisponují však pro takový závěr dostatečnými skutkovými zjištěními. Rovněž závěry soudu o tom, že manželé sice hradí náklady na bydlení, ale nenakupují spolu,

jsou zcela nepodstatné pro závěr o účelovosti manželství. Soud tak pro „obhajobu“ závěru o účelovosti manželství užil zcela nedostatečné úvahy, z nichž nelze takový závěr dosledovat.

[9] Stěžovatelka připomněla princip *in dubio pro libertate*. Důkazní břemeno o účelovosti manželství nesou správní orgány. Protokoly o výsleších stěžovatelky a jejího manžela obsahují převážně skutečnosti, na nichž se manželé shodli. K závěru o účelovosti manželství nepostačí pouze pravděpodobnost či domněnka. V případě stěžovatelky však správní orgány rozhodly pouze na základě podezření. Nebylo prokázáno, že manželství stěžovatelky a jejího manžela bylo ke dni vydání rozhodnutí nefunkční nebo nebylo konzumováno. Nebylo prokázáno, že manželství bylo pouze předstírané. Stěžovatelka citovala z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, z nějž vyplývá, že při posuzování účelovosti manželství je nutné prokázat úmysl obcházet zákon o pobytu cizinců k získání pobytového oprávnění i úmysl nevést společný život. Za zjištěného skutkového stavu jde o akt libovůle, nikoli o spravedlivé rozhodnutí.

[10] Rozhodnutí stěžovatelka považuje za zcela nepřiměřené, neboť fakticky rozvrací její manželství. Stěžovatelka též uvedla, že zamítnutí žádosti z daného důvodu velmi oslabuje možnost legalizace pobytu stěžovatelky z důvodu soužití s manželem. Rozhodnutí správních orgánů jsou v rozporu s unijní právní úpravou, zejména směrnicí č. 38/2004/ES. Stěžovatelka jako manželka občana ČR je rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, má tedy právo pobývat na území ČR. Existuje zde předpoklad velmi vážného a nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života, v této souvislosti stěžovatelka odkázala na rozsudek Soudního dvora ze dne 25. 7. 2008, C-127/08, *Metock a další*.

[11] Stěžovatelka setrvala na názoru, že jí bylo upřeno právo seznámit se se všemi podklady pro vydání rozhodnutí. Na tom nic nemění možnost nahlédnout do spisu, kde byl uložen DVD nosič obsahující záznam o výslechu manžela stěžovatelky. Tohoto výslechu se však zástupce stěžovatelky nemohl zúčastnit a zástupci stěžovatelky nebylo umožněno se se všemi podklady seznámit, obsah výslechu manžela stěžovatelky byl uložen toliko na nosiči DVD, který nebylo možné na místě přehrát, přičemž správní orgán odmítl zástupci zhotovit kopii. Zástupce však nedisponuje žádnou přenosnou jednotkou, jež by mu umožnila zhotovit kopii. Zjevně došlo k porušení práva na spravedlivý proces.

[12] Ustanovení § 169l odst. 6 do zákona o pobytu cizinců je protiústavní, neboť odporuje právu na spravedlivý proces. Zástupce stěžovatelky se až do novelou provedené implementace ustanovení § 169l odst. 6 do zákona o pobytu cizinců nesetkal s požadavkem pořizovat si kopie DVD nosičů s důkazním obsahem sám a na svém zařízení.

[13] Stěžovatelka shrnula, že rozhodnutí žalované je vydáno v rozporu s požadavky správního řádu, čl. 36 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Krajskému soudu v kasační stížnosti vytkla, že rozhodnutí žalované pro vytýkané vady nezrušil.

[14] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[15] Žalovaná ve vyjádření uvedla, že stěžovatelka v kasační stížnosti uplatňuje obdobné námitky jako v odvolání a žalobě, odkázala proto na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Žalovaná nesouhlasila s námitkou, že nebylo prokázáno, ž manželství bylo uzavřeno

účelově. Žalovaná zdůraznila, že z dokazování jednoznačně vyplynulo, že stěžovatelka s manželem nesdílí společnou domácnost a společně s ním nehospodaří. Výsledky pobytových kontrol, pobytová historie stěžovatelky na území České republiky a rozdílné odpovědi manželů potvrzují závěr, že manželé vedou oddělené životy. Rozpory ve výpovědích manželů se týkají důležitých skutečností. Ustanovení § 87e zákona o pobytu cizinců je důsledkem implementace směrnice 2004/38/ES. Jestliže správní orgány dospěly k závěru, že cizinec uzavřel sňatek účelově s cílem získat povolení k pobytu, zamítavé rozhodnutí nemůže být nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života cizince. Spisový materiál prokazuje, že stěžovatelka s manželem nemají mezi sebou takový citový vztah, který by mohl mít dopad na její rodinný život. Stěžovatelce bylo umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí, stěžovatelce tedy nebylo odepřeno právo na spravedlivý proces. Stěžovatelka byla srozumitelně poučena, že součástí podkladů je audiovizuální záznam výslechu na nosiči DVD a pro seznámení se s obsahem záznamu je třeba si přinést vlastní zařízení, na němž je možné DVD přehrát či pořídit kopii.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[17] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost **je důvodná**.

[18] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Nepřezkoumatelností rozhodnutí je třeba rozumět jen skutečnou nemožnost určité rozhodnutí přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení napadeného rozsudku pro nepřezkoumatelnost přichází v úvahu zejména tehdy, opomene-li správní soud zcela reagovat na námitku účastníka (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Rozhodující orgán však nemá povinnost vypořádat se s každým dílčím tvrzením či argumentem, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví ucelenou argumentaci, z níž vyplývá, že námitky jako celek neobstojí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).

[19] Namítanou nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu stěžovatelka nijak neodůvodnila a Nejvyšší správní soud nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu ve výše uvedeném smyslu neshledal. Krajský soud vypořádal všechny žalobní námitky a srozumitelně vysvětlil, na základě jakých úvah ke svým závěrům dospěl. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k věcnému přezkumu.

[20] Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval námitkou neústavnosti § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců a s tím souvisejícího porušení procesních práv stěžovatelky v řízení před správními orgány tím, že jí bylo upřeno právo se seznámit se všemi podklady pro vydání rozhodnutí.

[21] Námitka neústavnosti zákonného ustanovení, jež ve věci bylo aplikováno, spadá pod přípustný kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[22] Dle § 169l zákona o pobytu cizinců platí, že *(1) použije-li správní orgán k provedení výslechu účastníka řízení nebo svědka technické zařízení pro přenos obrazu a zvuku (dále jen "videokonferenční zařízení"), nesmí dojít ke zkrácení práv vyslýchaného účastníka řízení nebo svědka; zejména musí být umožněna přítomnost jeho zástupce na místě, kde se vyslýchaný účastník řízení nebo svědek nachází. ... (6) o výslechu prováděném za použití videokonferenčního zařízení pořizuje správní orgán zvukový a obrazový záznam; s právem nahlížet do spisu není spojeno právo na to, aby správní orgán pořídil kopii tohoto záznamu. Protokol se nesepisuje.*

[23] Ustanovení § 169l bylo do zákona o pobytu cizinců včleněno novelou provedenou zákonem č. 222/2017 Sb. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že zákonná úprava v § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců sama o sobě do podstaty a smyslu žádného z procesních práv zaručených Listinou základních práv a svobod (čl. 36 a násl.) nezasahuje, neboť z ústavního pořádku neplyne právo na pořízení kopie části či součásti spisu správním orgánem. Jinou věcí však je posouzení, jakým způsobem § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců správní orgány a krajský soud v projednávané věci vyložily a aplikovaly.

[24] Námitku porušení procesního práva na seznámení se s podklady rozhodnutí stěžovatelka uplatnila již v odvolání a v žalobě. Žalovaná a krajský soud porušení procesních práv neshledaly, přičemž obdobně argumentovaly, že zákon s právem nahlížet do spisu nespojuje právo na pořízení kopie záznamu výslechu a stěžovatelka byla ve výzvě k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí poučena, že správní orgán kopie záznamu nepořizuje a neposkytuje ani technické prostředky ke shlédnutí záznamu výslechu uloženého na DVD.

[25] Podle čl. 38 odst.2 věty první Listiny základních práv a svobod platí: *Každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům.*

[26] Podle § 36 odst. 3 správního řádu, *nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.*

[27] Podle § 38 odst. 1 věty první správního řádu *účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci*. Podle § 38 odst. 4 správního řádu *s právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části.*

[28] V řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky dle § 87b zákona o pobytu cizinců není vyloučeno použití správního řádu (§ 168 zákona o pobytu cizinců *a contrario*), subsidiárně je tedy třeba použít obecnou procesní úpravu obsaženou ve správním řádu. Speciální § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců vylučuje pouze právo na to, aby správní orgán pořídil kopii záznamu, a tedy modifikuje obecnou úpravu obsaženou v § 38 odst. 4 správního řádu.

[29] Právo účastníka řízení vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí je úzce spjato s právem seznámit se s podklady pro rozhodnutí správního orgánu. Obě práva tedy patří k základním procesním právům účastníka řízení. V projednávaném případě správní orgán sice neznemožnil seznámení se s podklady obsaženými ve spise zcela, uplatnění tohoto procesního práva však bez zákonné opory ztížil, neboť seznámení se záznamem, jež je

součástí spisu, podmínil použitím technického prostředku, který si měla zajistit sama stěžovatelka.

[30] Ustanovení § 169l odst. 1 část věty před středníkem zákona o pobytu cizinců výslovně zdůrazňuje, že použitím videokonferenčního zařízení pro výslech nesmí dojít ke zkrácení práv. Obecná ani zvláštní úprava aplikovatelná na projednávaný případ neposkytuje oporu takové praxi, která vytváří překážky nahlížení do spisu a seznámení s obsahem spisu. Zákonná práva účastníka řízení proto nelze omezit ani nepřímo volbou technického prostředku - nosiče dat, volbou formátu datového formátu či jiným obdobným způsobem. Jakkoliv je volba těchto prostředků na správním orgánu, nemůže být provedena tak, aby omezila výkon práv účastníků. Takový požadavek ostatně nepředstavuje žádnou mimořádnou zátěž správního orgánu. Nelze-li některou část spisu poskytnout účastníkům na nosiči dat (a rovněž např. v datovém formátu apod.) k nahlédnutí na jeho vlastních technických zařízeních (ať již proto, že zákon zakazuje poskytnutí kopie, nebo proto, že účastník takovými prostředky nedisponuje), musí potřebné technické prostředky k nahlédnutí všech součástí spisu poskytnout správní orgán.

[31] Nejvyšší správní soud proto nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že poučení a praxe správního orgánu v popsané podobě koresponduje s § 169l odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Zatímco právo na pořízení kopie části či součásti spisu správním orgánem dáno není, právo na vyjádření se ke všem prováděným důkazům je výslovně dáno jednak čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv, přičemž imanentní součástí práva vyjádřit se je právo se s důkazy (či jinými podklady) seznámit, jednak § 36 odst. 3 a § 38 odst. 1 a 4 správního řádu.

[32] Ve spojitosti s namítaným porušením práva seznámit se s obsahem výpovědi svědka stěžovatelka vznesla také námitku, že se její zástupce nemohl zúčastnit výslechu svědka. Krajský soud při vypořádání této námitky vyšel z úpravy v § 169l odst. 1 část věty za středníkem zákona o pobytu cizinců, přičemž akcentoval, že právo na přítomnost zástupce účastníka či zástupce svědka na místě, kde se vyslýchaný účastník řízení nebo svědek nachází, se týká pouze zástupce vyslýchaného účastníka nebo svědka.

[33] Tento závěr krajského soudu je třeba rovněž revidovat.

[34] Podle § 169j zákona o pobytu cizinců platí: *(1) Správní orgán může za účelem zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, vyslechnout účastníka řízení. (2) Na výslech účastníka řízení se použijí obdobně ustanovení správního řádu o důkazu svědeckou výpovědí, není-li dále stanoveno jinak. (3) Je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zejména pro posouzení, zda se nejedná o obcházení tohoto zákona s cílem získat oprávnění k pobytu, může správní orgán provést související výslechy více účastníků řízení nebo účastníka řízení a svědka odděleně ve stejnou dobu nebo bezprostředně po sobě; jiný účastník řízení ani jeho zástupce není oprávněn být souvisejícímu výslechu přítomen. Bez zbytečného odkladu po provedení všech souvisejících výslechů správní orgán seznámí účastníka řízení s obsahem protokolů o souvisejících výsleších; do doby provedení všech souvisejících výslechů jsou protokoly o výsleších vyloučeny z nahlížení do spisu a správní orgán nepořizuje jejich kopie. Pokud byli účastník řízení nebo svědek předvoláni k souvisejícím výslechům a některý z nich se k výslechu nedostaví, správní orgán může upustit od provedení souvisejících výslechů a předvolat účastníky řízení nebo svědky na jinou dobu. (4) Je-li při výslechu účastníka řízení přítomna jiná osoba než jeho zástupce nebo je-li při výslechu svědka přítomen účastník řízení, jeho zástupce nebo jiná osoba, nejsou tyto osoby oprávněny do průběhu výslechu zasahovat. Při výslechu účastníka řízení může jeho zástupce uplatnit pouze námitku podjatosti úřední osoby, námitku, že otázka*

nebyla položena jasně a srozumitelně bez předstírání klamavých a nepravdivých okolností nebo v ní bylo naznačeno, jak na ni odpovědět, popřípadě účastníku řízení doporučit, aby na položenou otázku neodpovídal. Po skončení výslechu účastníka řízení nebo svědka správní orgán umožní účastníku řízení nebo jeho zástupci vyjádřit se k jeho obsahu.

[35] Z citované právní úpravy především plyne, že i na provádění dokazování výslechem svědka či účastníka řízení se subsidiárně použije obecná úprava dokazování podle správního řádu.

[36] Podle § 51 odst. 2 správního řádu platí, že účastníci řízení musejí být včas vyrozuměni o provádění dokazovaní mimo ústní jednání (pro ústní jednání obdobně § 49 odst. 1 správního řádu). Tato povinnost správních orgánů je bezprostředně spjata s právem účastníků řízení být přítomni provádění dokazování, včetně možnosti se k prováděným důkazům vyjádřit.

[37] Z § 169l zákona o pobytu cizinců, na nějž odkázal krajský soud, žádné omezení práv účastníka řízení vztahujících se k provádění dokazování výslechem jiných účastníků či svědků formou videokonference nevyplývá.

[38] Právo účastníka, resp. jeho zástupce být přítomen provádění dokazování je zákonem o pobytu cizinců omezeno v případech tzv. souvisejícího výslechu ve smyslu § 169j odst. 3 tohoto zákona, při němž je vyloučeno právo účastníka, resp. jeho zástupce být přítomen souvisejícímu výslechu (jiného účastníka či svědka). Ani v případě, že by se o související výslechy ve smyslu citovaného ustanovení jednalo, není dána zákonná opora pro omezení práva stěžovatelky alespoň následně se seznámit s obsahem výpovědi svědka. Naopak, je-li v některých případech vyloučena účast účastníka či jeho zástupce při provádění výslechu jiného účastníka či svědka, tím spíše nabývá na významu právo seznámit se s obsahem výpovědi.

[39] Pro úplnost Nejvyšší správní soud poznamenává, že zvláštní úpravu práv účastníka řízení při provádění dokazování výslechem (jiného) účastníka či svědka představuje také § 169j odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Ta se však týká „toliko“ možnosti aktivní účasti na výslechu, nikoli samotné přítomnosti při něm. Pro projednávanou věc tak není podstatná.

[40] Námitku stěžovatelky, že byla porušena její procesní práva, neboť jí nebylo umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí, proto shledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

[41] Námitkou směřující proti závěru správních orgánů a krajského soudu, že manželství stěžovatelka uzavřela za jediným účelem, a to získání povolení k přechodnému pobytu, se Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedený závěr o porušení procesních práv stěžovatelky nezabýval.

IV. Závěr a náklady řízení

[42] Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek krajského soudu zrušil. V souladu s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. přistoupil také ke zrušení rozhodnutí žalované, neboť krajský soud by s ohledem na výše uvedené závěry neměl jinou možnost, než tak sám

učinit. Věc proto vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

[43] Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne Nejvyšší správní soud v případě, že zruší podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí žalovaného, o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., aplikovaného na základě § 120 s. ř. s., má úspěšná stěžovatelka právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti žalované, která ve věci úspěch neměla.

[44] V řízení před Nejvyšším správním soudem byl zaplacen soudní poplatek ve výši 5 000 Kč za podanou kasační stížnost (položka 19 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). V řízení před krajským soudem byl zaplacen soudní poplatek ve výši 3 000 Kč za žalobu a 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku [položka 18 bod 2 písm. a) a položka 20 přílohy k zákonu o soudních poplatcích]. Stěžovatelka byla v řízení před krajským soudem a v řízení před Nejvyšším správním soudem zastoupena advokátem. Zástupce v řízení před krajským soudem dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), učinil tyto úkony právní služby: sepis žaloby a sepis návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby. Za sepis žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] náleží odměna 3 100 Kč [§ 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu)]. Za sepsání návrhu na odkladný účinek žaloby náleží odměna ve výši jedné poloviny z 3 100 Kč [§ 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu)]. Návrh na přiznání odkladného účinku není výslovně zmíněn v § 11 advokátního tarifu, nicméně § 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu výslovně uvádí návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu po zahájení řízení. Podle § 11 odst. 3 advokátního tarifu za úkony právní služby neuvedené v odstavcích 1 a 2 náleží odměna jako za úkony, jimž jsou svou povahou a účelem nejbližší. Návrh na vydání předběžného opatření a návrh na přiznání odkladného účinku jsou instituty obdobné, a proto soud přiznal za tento návrh odměnu ve výši jedné poloviny. V řízení před Nejvyšším správním soudem zástupce stěžovatelky učinil jeden úkon právní služby, a to podání kasační stížnosti včetně jejího doplnění [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za úkon právní služby v řízení o kasační stížnosti náleží odměna 3 100 Kč [§ 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu)]. Zástupce stěžovatele nedoložil, zda je plátcem daně z přidané hodnoty; výsledná odměna se proto o tuto daň nenavyšuje. Celková náhrada nákladů řízení, čítající odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 8 650 Kč a zaplacené soudní poplatky ve výši 9 000 Kč, tak představuje částku 17 650 Kč. K zaplacení náhrady nákladů byla žalované stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph. D.
předseda senátu